

Aspectes demogràfics i econòmics de Cervera i la seva rodalia el 1497

PRIM BERTRAN I ROIGÉ

0. Introducció

A l'Arxiu de la Corona d'Aragó es guarda el fogatge de Catalunya referent a l'any 1497. Es troba en el fons del Reial Patrimoni, secció del Mestre Racional, i duu la signatura A-403. Ens ha arribat en un estat de conservació una mica deficient, degut a les humitats que afectaren el paper i malmeteren la part dels folis corresponents al relligat superior, fet que impossibilita la lectura d'alguns fragments. En l'apèndix transcriu les pàgines 431 r.-433 v. que són les relatives a la vila de Cervera. Deixo entre claudàtors els espais que l'estat actual del document no m'ha permès llegir. La relació del text apareix en doble columna, on cada foc ve expressat pel nom del seu cap de casa, primer els clergues i després els laics. Al final de cada columna hi ha la suma parcial dels focs, i la seva totalitat s'expressa en xifres romanes al final de cada població. El document és escrit en lletra cursiva humanística força acurada i amb pocs abreujaments.

1. Consideracions demogràfiques

El fet que el fogatge de 1497 no hagi estat publicat és una raó prou interessant per donar-lo a conèixer en aquest fragment relatiu a la vila de Cervera i la referència a algunes localitats del redòs. I l'interès augmenta tenint en compte que correspon a un període de canvis com és el regnat de Ferran el Catòlic, època de pas del món medieval al renaixentista, i permet establir comparacions amb els fogatges ja coneguts i publicats de 1378 i 1553.¹ Es trenca així un buit de 175 anys, període massa llarg per a una època de canvis tan profunds.² Per tot això i el fet que els focs anotats per Cervera ho són, a més del nom del titular o cap de casa, amb l'ofici exercit, pren un caràcter singular, ja que aquesta segona característica no és usual en el fogatge.

Tot i que existeix documentació abundant a l'Arxiu Històric Comarcal (fons Municipal) per ocupar-se del tema, el cert és que, avui per avui, només coneixem l'estructura de la població de final del segle XVII i principis del XVIII.³ Així doncs, també en aquest aspecte aporta novetats.

Hom pot apreciar que la població relacionada a l'apèndix, per tant de Cervera, és distribuïda en els quatre quarts històrics en què ve dividida la vila, de forma oficial a partir del 1331.⁴ Les dades absolutes i els percentatges corresponents són els que segueixen:

Capcorral	.	.	.	130 focs	70'5%
Plaça	.	.	.	112 focs	26'9%
Montserè	.	.	.	64 focs	25 %
Framenors	.	.	.	90 focs	21'1%

La suma total fa 396 focs, als que cal afegir altres 30 de clergues no identificats a cap barri o quarter concret i que signifiquen el 7'04% de la població total.

1. BOFARULL, P.: *Censo de Cataluña ordenado en tiempos del rey Don Pedro el Ceremonioso*, CO.DO.IN., XII, Barcelona, 1856.

IGLÉSIES, Josep: *El Fogatge de 1553*, Fundació Vives-Casajuana, Barcelona, 1978.

2. Sobre els fogatges intermedis vid. IGLÉSIES, Josep: *El poblament de Catalunya durant els segles XIV i XV*, «Actes del VI Congrés d'Història de la Corona d'Aragó», pàgs. 247 i ss.

3. DURAN I SANPERE, A.: *Llibre de Cervera*, Curial, Barcelona, 1977, pàg. 405.

LOBET I PORTELLA, J. M.: *Cervera*, dins el vol. 9 de la «Gran Geografia Comarcal de Catalunya», Barcelona, Fundació Enciclopèdia Catalana, 1983.

4. TURULL, Max: *El règim municipal i les finances de la Paeria de Cervera (1332-1333). Dinàmica social i política*, (Tesi de llicenciatura inèdita, llegida a Lleida el 20 de setembre de 1984), pàg. 365.

En el quadre núm. 1 he indicat les dades absolutes de focs en el mateix ordre que apareixen al fogatge, amb l'afegit del senyor titular del lloc, tal com figura al document, per a cada un dels pobles i indrets de la rodalia de Cervera.⁵ Així mateix indico el nombre de focs dels fogatges publicats anteriorment, això és, el suposat de 1378 c. i el de 1553. Crec que així permetrà entendre millor el comportament del procés d'ensorrada demogràfica i pot ser útil per a estudis posteriors.

El primer que destaca de la relació, pel que fa a la vila de Cervera, és el notable descens dels focs respecte a la relació de 1378 c., posterior als estralls de la pesta negra (1348). Per al 1497 n'hem recomptat 426, xifra que es remunta i supera la primera, del darrer terç del XIV, al fogatjament de 1553 on s'anoten 488 focs. La relació, per tant, reflecteix el moment de màxima inflexió de la potència demogràfica de la Segarra, i en general de tota Catalunya.⁶ Potser no sigui en va recordar aquí que Jaume Vicens i Vives explicava aquest fet més que per les diferents i successives onades pestilents, per la guerra de la Generalitat contra Joan II, que afectà i tingué com a escenari la Segarra i l'Urgell, i per l'expulsió dels jueus el 1492, fets que evidentment repercuïten en aquest fogatge del 1497.⁷ Només cal dir que la Catalunya d'aquest any comptava amb 18.429 focs menys que el 1378, i 35.544 menys que el 1365, el que significa la pèrdua del 37% del seu potencial humà.⁸ El llarg període de crisi obert des del 1472 (capitulació de Pedralbes) es perllongà fins el 1486; la política de «redreç» del Rei Catòlic pel que fa a les aglomeracions urbanes, només tenia possibilitats de reeixir amb l'ajut demogràfic estranger, com així s'esdevingué.⁹ Remuntat el període de plena crisi (1472-1486), els primers símptomes de redreçament començaren a fer-se ostensibles a partir del 1490. Però la conjuntura concreta per al cas de Cervera resta encara per estudiar.

5. He cregut convenient indicar-ho ja que alguns focs canvien de senyor respecte al fogatge de 1378.

6. IGLÉSIES, Josep: *El poblament...*, pàg. 261. VILAR, Pierre: *Catalunya dins l'Espanya moderna*, vol. II, *El medi històric*, Barcelona, Ed. 62, 1973, pàg. 234. NADAL, Jordi - GIRALT, Emili: *La population catalane de 1553 a 1717*, Paris, SEVPEN, 1960, pàg. 117.

7. VICENS, Jaume: *Cataluña a mediados del siglo XV*, Barcelona, 1956, pàg. 15.

8. NADAL, Jordi - GIRALT, Emili: *La population...*, pàg. 117.

9. *Ibid.*, pàg. 122. Sobre aquesta qüestió i l'àmbit del bisbat de Solsona es publicarà un article de mossèn Antoni Bach en el vol. II de la miscel·lània «Les Terres de Lleida al segle XVII», per l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

2. L'activitat econòmica, a Cervera, el 1497

El cens de Cervera de 1497, que dona la xifra de 426 focs (si volem enteneu-hi 1.917 habitants),¹⁰ ens concreta les ocupacions del 69% de la població,¹¹ percentatge que considero prou representatiu per a definir i conèixer la distribució de les activitats econòmiques en aquella època.

No hi ha dubte, en veure el quadre 2, que la vila basava la seva economia en dos puntals pràcticament igualats pel que fa a la dedicació humana (una altra qüestió, ben diferent i que no conec, és la dels capitals invertits o que mouen aquestes dues activitats capdavanteres): l'agricultura (amb el 14'7% de les llars) i el tèxtil, especialment la llana (amb el 14'08% de les llars), present en l'economia cerverina almenys d'ençà el 1330.¹²

Un tercer lloc en importància el té el grup de la pell, calçat i corderia (amb el 9'15% dels focs). El comerç ocupa un quart lloc, encara d'importància (amb el 5'3% del total de focs), però inferior al que significa a la Cervera de finals del xv el grup de clergues (7'04% dels focs).

La resta de grups pràcticament els podem considerar amb una presència molt reduïda. Els dedicats a la sanitat (2'5%), al treball de la fusta (1'8%)¹³ i a l'àmbit del Dret (notaris, juristes i doctors en Dret)¹⁴ amb el 2'1%. L'art del foc, amb els seus distints oficis, comporta el 1'64% dels focs i el de la construcció el 1'17%.

En una proporció realment insignificant o testimonial trobem altres activitats que hem englobat en un grup de «Diversos», atesa la seva condició comuna d'ésser molt mínim el nombre de caps de casa dedicats a elles, com per exemple, hostalers, carnicers, especiers, forners...

10. Utilitzo el factor 4'5 habitants/foc.

11. La resta són nou dones sense ofici definit, 25 vídues i 99 persones, de 36 de les quals no s'ha pogut fer la lectura pel mal estat del document.

12. CARRÈRE, Claude: *Barcelona 1386-1462. Un centre econòmic en època de crisi*, Barcelona, Ed. Curial, 1977, vol. 1, pàg. 440. També ho vaig observar en «La lleuda de Cervera (segle xv)», *Miscel·lània Cerverina*, II, pàgs. 49-66.

Recentment Max Turull en *El règim municipal i les finances...*, pàgs. 435-438, hi fa unes remarques ben interessants.

13. He afegit els araders en aquest grup, atesa la generalització de les arades de fusta.

14. Dec la identificació de misser Pere Boix —el qual exercí, almenys en dues ocasions, el càrrec de paer de Cervera i, en altres, el d'advocat de la Paeria de dita població— com a doctor en Dret, a l'amabilitat del doctor Llobet i Portella, a qui he d'agrair amicalment aquesta i altres interessants observacions.

2.1. DISTRIBUCIÓ ESPAIAL DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES.

Ja he comentat que Cervera presenta, almenys des del segle XIV, una estructuració per quaters, en base a la qual s'organitza el municipi i, com veiem, fins i tot la fiscalitat. Donat que els quaters responen a evolucions històriques i poblacionals distintes,¹⁵ val la pena que se'n faci una consideració diferenciada.

Com pot apreciar-se en el quadre 2, el quarter de Capcorral¹⁶ es presenta com l'àmbit pagès per excel·lència. Ho són el 22'3% de la seva gent, i allí hi viu el 46% dels pagesos de Cervera documentats («llauradors», diu el text). Fins i tot és important per posseir el 40% de les vídues de Cervera i el 55'5% de les dones caps de casa, fenomen tradicionalment molt relacionat amb el món de pagès. En proporció destacable hi ha la presència de gent del sector tèxtil, especialment teixidors, el 31'6% del total del grup es troben localitzats al Capcorral, ubicació lògica si considerem que aquesta zona d'hàbitat sorgeix paral·lelament amb l'aparició i expansió del tèxtil. Adhuc els oficis vinculats amb el món de la sanitat tenen la seva presència més destacada aquí (en especial els «físics»), on hi ha el 58'3% del total d'aquest grup.

El quarter de la Plaça¹⁷ es pot considerar el nucli primordial de l'activitat tèxtil, allí on hi ha establert el 38'3% del grup, amb una presència destacada de paraires i sastres. És l'àmbit on hi ha menys pagesos, i també és l'únic que compta amb un candelero de seu, moliners, correu, portaler i també un «burgès». Acull cinc dels set notaris de la població. Pot qualificar-se d'important la presència de gent dedicada al comerç, donat que, de fet, allí viuen tots els sis caps de casa qualificats de «mercaders», o sigui el 26% del total del sector. També li dona caràcter el fet que compti amb la presència del 36% del grup d'artesans de la pell, sobretot per reunir la meitat dels sabaters de la vila, i la presència, mínima però ben repartida, dels diversos oficis d'aquest sector. Igualment és d'assenyalar la possessió del 62'5%

15. TURULL, Max: *El règim municipal i les finances...*, pàg. 405 recorda que «no sabem en absolut si els contemporanis tenien consciència d'uns límits fixos i clars per als quaters; bé podria ser que no, ja que a l'hora de donar-ne alguna notícia, les descripcions són d'allò més ambigu o imprecís».

16. *Ibid.*: «Anava del Portal Mitjà enllà». Respon a l'etapa de creixement de segle XIII (pàgina 380).

17. *Ibid.*: «Agafaria part d'allò que hauria estat gairebé el nucli més antic, l'eix central i els voltants més pròxims, fins al Portal Mitjà».

de la gent del grup de la fusta; de fet, dels sis fusters cerverins, cinc viuen a la Plaça.

El quarter de Montserè " és el menys poblat, acull el 15% de l'hàbitat (64 focs o unes 288 persones). Segueix la tònica general: els grups més importants corresponen al sector agrícola (són pagesos el 21'8% del quarter) i tèxtil (agafa el 14% dels focs del quarter). Tenint en compte el baix nombre absolut d'habitants, presenta una elevada presència de gent del comerç, per cert ben distribuïda entre els diversos oficis (vid. quadre 2).

El quarter de Framenors (dit també de la Sebelleria, de l'A-beurador o de Barcelona) " és el més equilibrat en la seva estructura econòmica. En el seu àmbit, les activitats del camp, del tèxtil, la pell i el comerç hi són presents de forma similar. Tot i que cada una representa en el conjunt de la vila proporcions diferents, ja que acull el 17% del total de pagesos, el 15% del conjunt de la gent del tèxtil, el 20'5% dels de la pell, i cal destacar-ne el fet que compta amb la presència del major nombre d'individus del comerç, el 39'1% del total viuen a Framenors.

3. Conclusió

El fogatge objecte de consideració ens situa en un moment d'inflexió acusada, potser el més profund de la crisi baix medieval a Cervera. El fenomen és pràcticament transportable a les poblacions veïnes (excepte alguns casos). La constatació de les dades del 1553 permet detectar una clara refeta a mitjan segle XVI, també variable segons les localitats. La Cervera de 1497, concretament, ha perdut 59 focs en 119 anys i en guanyarà 62 al cap de 56 anys més.

Hem pogut comprovar també una certa definició de l'activitat econòmica cerverina d'acord amb els quarters, amb un clar predomini de les activitats agrària i tèxtil en conjunt, però tendint a una certa preponderància de la primera al Cap Corral i de la segona a la Plaça, preponderància que aquest quarter manté també en els sectors de la pell, la fusta i la cultura (notaris).

18. *Ibid.*, pàgines 368 i 405, el situa al sector ponentí del nucli medieval, al voltant del turó de Montserè.

19. *Ibid.*, pàgina 405: «S'estendria des dels límits amb el Montserè, sense entrar en el nucli central (actual plaça Major) i arriba fins a convent de Framenors i les edificacions de l'àrea del Coll».

QUADRE N.º 1

Focs de Cervera i rodalla

LLOC	Focs 1378~	Focs 1497	SENYOR	Focs 1553
Cervera	485	426	Reial	488
Vergós	13	9 + 14 nobles	Reial	—
Gramuntell	12	10	Santes Creus	13
La Rabassa	8	10	Mor. B. Marco, cavaller	13
Montlleó	15	7	Mn. J. M. Aimeric, donzell	15
Briançó	7	7	Mn. J. M. Aimeric, donzell	7
Vilagrasseta	18	16	Monestir de Santes Creus	21
La Móra	4	1	Joan Ferrer	9
Fonolles	5	2	Mn. Lluís Ivorra, donzell	4
Sant Antolí	18	15	Mn. Joan Aimeric, donzell	17
La Sisquella	—	4	Mn. Joan Aimeric, donzell	9
Llindars	3	3	Pabordia de Sant Pere dels Arquells	—
Rubinat	15	7	Mn. Joan Aimeric, donzell	11
La Cardosa	11	4	Vídua Solsona	4
La Curullada	5	9	Mn. Gaspar Desvalls	13
Montoliu de Segarra	28	16	Monestir de Santes Creus	18
Sant Guim de la Rabassa	4	5	Mn. Guillem R. Merlés, cavaller	8
Montfar	4	4	?	5
Pallerols	11	12	Mn. Joan [...]	—
Pomar	8	6	Mn. Jordi Miquel Aimeric	8
Estaràs	8	2	Mn. Galceran de Vilallonga	4
La Tallada	10	9	Mn. Joan Pere Beda[...]	10
Prenyanosa	16	10	Paborde de Solsona	—
Palamós	3	3	Mn. Antoni Comalada, ciutadà	—
La Guàrdia Lada	32	26	Sant Joan Jerusalem	28

LLOC	Focs 1378~	Focs 1497	SENYOR	Focs 1553
Cabestany.	6	5	Sant Joan Jerusalem	8
Gàver	9	9	Mn. Joan Miquel Aimeric	8
Santa Fe de Segarra	10	11	Mr. F. de Caldes, donzell	12
Alta-riba	4	2	Santes Creus	—
Castellnou d'Oluges	10	15	Rodrigo de Bovadilla, cavaller	19
L'Aranyó	3	7	Mn. Guerau d'Altarriba, cavaller	8
Montcortès de Segarra	3	1	Mn. Alemany Çacirera, cavaller	1
El Canós	4	11	?	11
Vergós Guerreat	9	6	Mn. Joanot d'Oluja, donzell	9
Talavera	25	25	Hereus de Mn. Joan de So	—
Sant Pere dels Arquells	6	7	Paborde dels Arquells	9
Oluja Jussana	12	9	Mr. Felip Agulló, donzell	23
Tordera	1	8	Mn. Joan Saportella, cavaller	7
El Portell	7	7	Paborde de Solsona	12
Ivorra	25	45	Duc de Cardona	48
Montfalcó Murallat	10	12	Duc de Cardona	3
Granyanella	9	13	Abadia de Poblet	17
La Figuerosa	5	12	Bisbe d'Urgell	—
Altet	5	9	?	—
Sant Guim de la Plana	5	7	Mn. Alemany Çacirera, cavaller	16
Vicfred	9	7	?	8
Tarroja	—	28	?	—
Viver de Segarra	3	7	Bisbe d'Urgell	7

QUADRE N.º 2

Repartiment dels focs de Cervera (1497)
segons oficis i quarters.

Sector	Capcorral	Plaça	Montserè	Framenors	TOTAL
CAMP					
Pagesos . .	28	9	14	10	61
Hortolans . .	—	—	—	1	1
Pastors . .	1	—	—	—	1
<i>Totals parcials</i>	29	9	14	11	63 (14'7%)
TÈXTEL					
Sastre . .	2	8	3	2	15
Teixidor . .	9	5	1	1	16
Paraire . .	7	9	4	4	24
Draper . .	1	—	—	—	1
Calceter . .	—	—	—	1	1
Barreter . .	—	1	1	1	3
<i>Totals parcials</i>	19	23	9	9	60 (14'08%)
PELL, CALÇAT, CORDERIA					
Tamborino . .	—	1	—	—	1
Blanquer . .	5	3	—	2	10
Assaonador . .	4	—	—	2	6
Sabater . .	1	6	3	2	12
Baster . .	1	1	—	—	2
Corder . .	1	—	—	—	1
Abaixador . .	—	1	—	2	3
Boter . .	—	1	1	—	2
Cuirasser . .	—	1	—	—	1
Pellisser . .	—	—	1	—	1
<i>Totals parcials</i>	12	14	5	8	39 (9'15%)
FUSTA					
Carreter . .	1	—	—	—	1
Fusster . .	—	5	1	—	6
Arader . .	—	—	—	1	1
<i>Totals parcials</i>	1	5	1	1	8 (1'8%)

Sector	Capcorral	Plaça	Montserè	Framenors	TOTAL
CONSTRUCCIÓ					
Mestre de cases	2	—	—	1	3
Teuler . . .	1	—	—	—	1
Pintor . . .	—	1	—	—	1
<i>Totals parcials</i>	3	1	—	1	5 (1'17%)
ART DE FOC					
Manyà . . .	—	2	—	—	2
Ballester . .	—	1	—	—	1
Llancer . . .	—	1	—	—	1
Ferrer . . .	1	—	2	—	3
<i>Totals parcials</i>	1	4	2	—	7 (1'64%)
COMERÇ					
Botiguer . . .	—	—	2	4	6
Mercader . . .	3	6	2	3	13
Corredor . . .	—	—	2	1	3
Tender . . .	—	—	—	1	1
<i>Totals parcials</i>	3	6	6	9	23 (5'3%)
SANITAT					
Manescal . . .	2	—	—	—	2
Hospitaler . .	1	—	—	—	1
Cirurgia . . .	1	—	2	—	3
Físic	3	2	—	—	5
<i>Totals parcials</i>	7	2	2	—	11 (2'5%)
JURISPRUDÈNCIA					
Notari	2	5	—	—	7
Jurista	—	—	1	—	1
Doctor en Dret	—	1	—	—	1
<i>Totals parcials</i>	2	6	1	—	9 (2'1%)
DIVERSOS					
Hostaler . . .	3	—	1	1	5
Carnicer . . .	1	2	—	—	3
Especier . . .	1	3	1	1	6

Sector	Capcorral	Plaça	Montserè	Framenors	TOTAL
Traginer . . .	2	—	1	—	3
Instrumenter . .	1	—	—	—	1
Argenter . . .	1	1	—	—	2
Candeler . . .	—	1	—	—	1
Moliner . . .	—	1	—	—	1
Forner . . .	1	1	—	—	2
Bracer . . .	1	1	2	1	5
Quistor . . .	—	—	1	—	1
Campaner . . .	—	—	1	—	1
Tirater . . .	—	1	—	—	1
Correu . . .	—	1	—	—	1
Portaler . . .	—	—	—	1	1
Burgès . . .	—	1	—	2	3
<i>Totals parcials</i>	11	12	8	6	37 (8'76%)

NO INDICATS

Dones . . .	5	2	1	1	9 (2'1%)
Vídues . . .	10	8	2	5	25 (5'86%)
Homes sense indicació ofici .	27	20 ¹	13 ²	39 ³	99 (23%)
<i>Totals parcials</i>	42	30	16	45	132 (31'2%)

CLERECIA

(No ve distribuïda per quarters) 30 (7'04%)

TOTAL . . .	130	112	64	90
% . . .	30'5	26'29	15	21'12

(1) Dos d'ells són «missers».

(2) Un d'ells és «missers».

(3) Un d'ells és «missers».

QUADRE N.º 3

Distribució percentual per quaters de les activitats econòmiques
de Cervera el 1497

	Camp	Textil	Pell	Fusta	Construcció	Art de foc	Comerç	Sanitat	Juristes	Diversos	Dones i vídues	No especificats	TOTAL
Capcorral .	22'3	14'6	9'2	0'7	2'3	0'7	2'3	5'3	1'5	8'4	11'4	20	100
Plaça .	8	20	12'5	4'4	0'8	3'5	5'3	1'7	5'3	10'7	8'8	17'8	100
Montserè .	21'8	14	7'8	1'5	—	3'1	9'3	3'1	1'5	12'5	4'6	20'3	100
Frameñors .	12'2	10	8'8	1'1	1'1	—	10	—	—	6'6	6'6	43'3	100

APÈNDIX

Nominació dels fochs de la vila de Cervera

[LO CLERO] DE LA DITA VILA

Mossèn Jaume Quintana, rector de la vila de Cervera.	Mossèn Anthoni Porta, rector de Bellver de Ossó.
Mossèn Anthoni Ponç, sacristà [...]	Mossèn Salvador Gotzens.
Mossèn Pere Pau Çaliteda [...] e rector de Montleó.	Mossèn Pere Joan Lurens.
Mossèn Anthoni Sala.	Mossèn Nicholau Bru.
Mossèn Jaume Borraç.	Mossèn Johan Bassa.
Mossèn Jaume Molgosa.	Mossèn Hierònim Muntseny.
Mossèn Berenguer Serra.	Mossèn Miquel Vallabrera.
Mossèn Anthoni Ponç maior.	Mossèn Anthoni Plegamans.
Mossèn Johan Roig.	Mossèn Johan Bonjonch.
Mossèn Jaume Carví.	Mossèn Francí Urgell.
Mossèn Johan Archs, rector de Segur.	Mossèn Simeó Porta.
Mossèn Johan Benet Desrius, rector de Pujalt.	Mossèn Francí Bonet.
Mossèn Pere Castellar.	Mossèn Gabriel Guardiola.
	Mossèn Johan Sanovelles.
	Mossèn Christòfol Barrufet.
	Mossèn Johan Cases.
	Mossèn Anthoni Comalada.

LOS SECULARES DE LA DITA VILA

CAPCORRAL

Johan Verdaguer, laurador.	Johan Falquet, texidor, e sa mare viuen ab una de[spesa].
Anthoni Pere de Nusa, assaonador.	Johan Vicent Forner.
Berenguer Steve, laurador.	La viuda Boveta, e sa filla, fan una despesa.
Johan Cebrià, laurador.	La viuda Serradella.
Pere Prenyanosa, laurador.	Pere Ferrer, manescal.
Barthomeu Vaciana, sastre, e son fill viuen de comú.	Barthomeu Ferrer, perayre.
Barthomeu Sarro, laurador.	Johan Martí, hostaler, e son germà no han res partit.
Pere Guillem Spona, laurador.	

Montserrat Mulner e son fill viuen de comú.
 La viuda Navarra.
 Gaspar Ferrer, manescal.
 Pere Vidal, laurador.
 Johana, muller de Garcia.
 Pere Guardiola, laurador.
 Johan Morer, texidor.
 La viuda Puigredona.
 Johan Fuster e Jaume Niubós, son gendre, no han res partit.
 Jacme Ratera, Antoni, son fill e Johan Ratera, germà del dit Jaume, lauradors, juraren fan comuna despesa.
 Pere Cercós, mestre de cases.
 En Ponç que stà prop la sglésia de Sant Anthoni.
 Matheu Oriol e son fill no han res partit.
 Lorenc Sotalell, assaonador.
 Johan Puigredon, teuler.
 Johan Puigcabró e son fill e la viuda filla sua viuen de comú.
 Anthoni Pere Cerveró, laurador.
 En [...] Vey, laurador.
 Anthoni Jaumar, laurador.
 Ramon Domingo e Jacme Domingo son fill, no han res partit.
 Jaume Mas, pastor, e sa sogra viuen de comú.
 Pere Armengol, laurador.
 Anthoni Domingo, blanquer.
 La viuda Valla.
 Bernat Matoses, texidor.
 La viuda Valtana.
 Bernat Oliveres, blanquer.
 En [...] Vila, laurador.
 Johan Cesvayls, texidor.
 Pere Martorell, texidor.
 Thomàs Gaçó, texidor.
 Francèsc Ortigues, blanquer.
 Johan Garriga, hospitaler.
 Guillem Cerveró e son fill.
 La viuda Puig[...]clara.
 Pere Johan, carnicer.
 Berenguer Porta, çabater.
 Johan de Querci, físic, e son fill.
 Francí de Querci, draper.
 Bernat Tolrà, laurador, e son fill.
 En [...] Torredelflor, parayre.
 La senyora Beatriu de Uluja.
 Mestre Jaume de Querci, físic.
 En [...] de Santamaria, físic.
 Gabriel Gotzens, mercader.
 Thomàs Fuster, blanquer.
 La viuda Roqua e son fill.
 Johan Guiam, ferrer.
 Muntserrat Talavera.
 Pere Borràs, laurador.
 Anthoni Roig, laurador.
 Jaume Veltalada, laurador.
 Jacme Vallebrera, hostaler.
 Anthoni Burfau, bracer.
 Barthomeu Tanat, laurador.
 Andreu Saurina e son fill.
 Johan Serraclara, texidor.
 Bernat Ponç, texidor.
 Johan Gil [...].
 Gabriel Mora [...].
 Johan Mora [...].
 Pere Vallbona [...].
 Johan Tosquella [...].
 Johan Moni, laurador.
 Anthoni Borràs [...].
 Pere Guerau, lau[rador].
 Guiem Bellasal, tra[giner?].
 Ponç Quintana, [...].
 Simon Luelles, laurador.
 Simon Soler.
 Johan Vallbona, pe[rayre].
 Salvador Bonanat [...].
 Guiem Verdaguer [...].
 Miquel Co[...].
 Johan Oliver [...].
 Lorenc Dom[...].
 Pere Moni, la[urador].
 Anthoni Pla [...].
 Anthoni Oliveres.
 Andreu Caldès e son fill no han [...].
 Tomàs Rius, laurador.
 Les senyores Uluges, donzelles.
 Anthoni Torres e son pare, no han res partit.
 Johan Vallbona, hostaler, e son fill.
 Pere Miquel, blanquer.
 Jaume Alerich, laurador.
 Johan Tosquella, carreter.
 Anthoni Pere, sastre.
 Berenguer Miquel, assaonador.
 Barthomeu de Foix, specier.
 Barthomeu Vallbona, mestre de cases.
 Galceran Salver, cirugià.
 La viuda Çanahuga.
 Lorenc Serra, notari, e sa mare, no han res partit.

La viuda de Berenguer Miquel,
quondam.
Johan Queralt, laurador.
En Maioret, texidor.
Francí Molgoza, mercader.
Vicenç Torrenova, assaonador.
[...], mercader.
[...] e sa mare, no han res partit.
[...], perayre.
[...], perayre.
[...], laurador.

[...]alle, laurador.
[...] Fabro, perayre.
[...]olier e son germà.
[...]o, baster.
[...]ta, strumenter.
[...] Garriga, corder.
[...] Ponçes.
[...P]orta, traginer.
[...]et, perayre.
[...] Bonet, notari.
[...]et, argenter, e sa [...] han res partit.

LA PLAÇA

La viuda Çatorre e son fill.
Micer Martí de Muntclar.
Matheu Bort, laurador.
Bernat Mulet e sa nora.
Miquel Muntornès, fuster.
Francí Valtà, texidor.
Anthoni Maioret, sastre.
En Sabra, laurador.
Los dos germans Cortesos.
Micer Pere Boix, doctor.
Na Juglara.
Andreu Nuix, carnicer, e son fill.
Vicenç Serra, perayre.
Mestre Serena, físich.
Bernat Ivarra, perayre.
Mestre Steve, tirater.
Miquel Cirera, perayre.
Miquel Gralla, fuster.
La viuda Graells.
Gili Grahó, perayre.
Jaume Taylada, burgès.
Jaume Çaporta, sastre.
La viuda Garriga.
Anthoni Bergués, perayre.
Pere Berga, baxador.
Jaume Nadal, candeler de seu.
Jaume Ferrer, çabater.
Jaume Muntclar, moliner.
Domingo Barberà, perayre, e sa filla viuda.
Jaume Moni, perayre, e sa sogre no han partit.
Johan Soler, sastre.
Pere Muntornès, çabater.
Pedro d'Aguilón, mercader.
Nicholau Prats, manyà.
Bernadí Cardona, fuster.
Johan Guerau, fuster.

Na Texidora, viuda.
Nasas Vila, ballester.
Anthoni Amigó, çabater.
Francí Comalada, mercader.
Berenguer Gaçó, notari.
Nazas Ortigues, mercader.
Francí Granyanella, fuster.
Johan Riusech, blanquer.
Anthoni Joan Olzina, baster.
La viuda Guardiola.
Bernat Solà e son sogre, viuen de comú.
comú.
Francesch Bonanat, blanquer.
La viuda Queraltona.
Johan de Rius e son fill, fan una boça e viuen de comú.
Anthoni Arç, laurador.
Johan Ricart, carnicer, stà a Leyda, e sa muller a Cervera.
Pere Maior, notari.
En [...] Brufau, texidor.
Gabriel Urgell e sa mare.
Barthomeu Mas, sastre.
Francesch Pallerés e son fill juren ut supra.
García Ferrer, tamborino.
Anthoni Olmedes, laurador.
Gabriel Muntfager, manyà.
Julvà Berduna, boter.
Pere Salvador, texidor.
Cristòfol Perelló, texidor.
Johan Palmerola, forner.
Pere Agustí, perayre.
Miquel Pellicer, çabater.
La viuda del cuyracer.
Anthoni Mercé, mercader.
Miquel lo sart.

Johan Rovira, sastre.
 Anthoni Brenton e son fill.
 Jaume Giner, specier.
 Pere Orevix, çabater.
 Amador Cortés, laurador, e son gendre no han res partit.
 Pere Cercós, lançer.
 Francesch Sansa, laurador, e sa sogra viuen de comú.
 Johan Periç, çabater.
 Barthomeu Centesmaçes.
 Pere Alegret, pintor.
 Anthoni Romeu, notari, e son pare, no han res partit.
 Simeó Pont, sastre.
 Bernadí Quer, sastre.
 Francí Tàrrega e son fill.
 Anthoni de La, blanquer.
 Blasi de Belloch, argenter.
 Mestre Joan Lor, físich.
 Pere Serra, notari.
 Christòfol de Premenut, mercader.
 Damià Pons, mercader.

Nadal Genovès, barrater.
 Jaume Carnicer e son fill.
 Aparici Novell e son sogre.
 Johan Bru, specier.
 Anthoni Saliceda, notari.
 Micer Pere de Meyà.
 La viuda Solsona e son fill.
 Johan Rossell, brasser.
 Anthoni M[...].
 Pere Anell [...].
 Andreu Moror [...].
 Matheu Ago[...].
 Anthoni Çaguda [...].
 Thomàs Mirav[...].
 Pere Miró, laurador.
 Pere Miquel, texidor.
 Johan Comelló e son s[...].
 March Albareda, la[urador].
 Francesch Garriga, es[pecier?].
 Johan Porta, laurador.
 La viuda Mirona.
 Pere Çaguda, perayre.
 La muller d'en [...].

MUNTSER[E]

Thomàs Ferrer, cirugià.
 La viuda Miquela.
 Johan Rebollardi, sastre.
 Salvador Boix, corredor.
 Gili Ferrer, botiguer.
 Miquel de Ponts, mercader.
 Jaume Boix, juriste, e la senyora sa mare no han [...].
 Anthoni Salvador, sastre.
 Anthoni Clari, sastre.
 Lo gendre de mestre apellat Borràs.
 Na Francina Guardiola e son fill.
 Johan del Noya, barreter.
 Johan Vallebrera, botiguer.
 Gabriel de Pau, mercader.
 Micer Pere Carles de Albalat.
 Andreu Teylla, çabater.
 Pere Gilabert, laurador.
 Sent Pere Gros.
 [...]lacs, sabater.
 [...]
 [...]diola, perayre.
 [...], çabater.
 [...]qua Mora, corredor.
 [...]es, perayre.
 [...] Ça]bater, hostaler.

[...]enesc, quistor.
 [...], es]pecier.
 [...]lera.
 [...], fu]ster.
 [...]ies, perayre.
 [...]ona, boter.
 [...]de, bracer.
 [...], b]racer.
 [...]velona.
 La viuda [...]polla.
 Pere Gotzens, pellicer.
 Pere Comelló, texidor de lana.
 Jaume Carbonell, ferrer.
 Johan Ponç, cirugià, e sa mare.
 Pere Miquel.
 Jaume Borraç, stà a la Manresana e sa muller a Cervera.
 Anthoni Armengol, perayre.
 Johan Mulet, laurador.
 Johan Porta, laurador.
 Barthomeu Mestre, laurador.
 Pere Eres, ferrer.
 En Mercader e son gendre.
 Anthoni Armengol, campaner.
 Pere Roig, traginer.
 Pere Vaell, laurador.

Johan Martí, laurador.
 Barthomeu Figuera e son fill.
 Jaume Armengol, laurador.
 Anthoni Lorenc, laurador.
 Francesch Mestre, laurador.
 Pere Cesvalls, laurador.
 Pere Guiot, laurador.
 Jaume Perelló e son cunyat viuen

de comú.
 Arnau Atcell, correu.
 Johan Giner e son fill.
 Guim Giner.
 Pere Beçols, laurador.
 Joan Gaçó, laurador.
 Vicens Colomer, laurador.

FRAMENORS

Anthoni Comalada, maior, burgès.
 Anthoni Comalada, menor, burgès.
 Nicholau Guiu, botiguer.
 Micer Francí Salvador e sa sogra
 fan una d[espesa].
 Bernat Pedrozell, specier.
 Barthomeu Borràs, baxador.
 Johan Robert, corredor de coll.
 Francí Moni, sastre.
 Francesch Comella, çabater.
 Gabriel Menargues, mercader, stà a
 Barsalona e sa muller a Cervera.
 Salvador Guiu.
 Na Verdera, viuda, botiguera.
 Johan Planes, calçater.
 Anthoni Texidor, botiguer.
 Miquel Bonjoch, laurador.
 Andreu Roig, sastre.
 Johan Guerau, barreter.
 Anthoni Bugar, botiguer.
 Johan Borràs, laurador.
 Francí Bugar, tender.
 Luis Cortadelles, assaonador.
 Pere Bonjoch, laurador.
 Anthoni Cunyat, assaonador.
 Pere Giscafré e son fill fan hun foch.
 Anthoni Bugar, perayre, Francesch
 Bugar e Johan Bugar, pare e fills,
 juraren viure de comú.
 Johan Barrufet e son fill viuen de
 comú.
 Gabriel Cudina, baxador.
 Muntserrat Solsona.
 Pere Bonjoch menor, perayre.
 Johan Botell, mercader.
 Jaume Breus e sa sogre.
 Francesch Averó, blanquer.
 Na Cases.
 Bernat Rosselló, aradrer.
 Johanot Cortès.
 En Robiola, blanquer.

Barthomeu Giscafré.
 Pere Arnau, laurador.
 Andreu Garriga.
 Guim Garriga.
 Jaume Çolivella.
 Johan Vilamaior.
 Johan Bastons, bracer.
 Johan Morera, texidor.
 Jaume Tixoneda e son pare.
 Pere Venrell, portaler.
 Francesch Siquer.
 Andreu Reverdit.
 Pere Çabater, mercader.
 Bernat Vilamaior.
 N'Alcover, mestre de cases.
 Berenguer Comet.
 Miquel Borràs e sa mare.
 La viuda Guerrau e son fill.
 Pere Lobet, laurador.
 Barthomeu Spígol.
 Salvador Mulnell.
 La viuda Palau e sos fills.
 Pere Çaylla e son fill.
 Jaume Martí, laurador.
 Anthoni Amat, ortolà.
 Francesch Salla.
 Bernat Portell, perayre.
 La viuda Spelta.
 Pere Garriga, perayre.
 Francesch Mestre.
 Pere Man[...].
 Andreu Ca[...].
 Barthomeu Po[...].
 Pere Amat, la[urador].
 Lorenc Oliv[...].
 Pere Mir, lau[rador].
 Anthoni Pal[...].
 Barthomeu Ca[...].
 Berenguer [...].
 Guim Per[...].
 Jaume Pla[...].

Francesch Gui[...].
Guitart Me[...].
Pere Bass[...].
Jaume Mir [...].
Barthomeu [...].
En Comelló L[...].laurador.
Jaume Garriga, laurador.

La viuda Moxona.
La viuda Falqueta.
Johan Ripoll, çabater.
Bernat Mulet e son fill no han res
p[artit].
Johan de Vinyals, hostaler.

Suma de la vila de Cervera cccc.xx.vi fochs